

**Uchwała Nr XII/98/16
Rady Miasta Hajnówka
z dnia 10 lutego 2016 r.**

**w sprawie uchwalenia Programu Wspierania Rodziny Gminy Miejskiej Hajnówka na
lata 2016-2018.**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2015 r., poz. 1515, poz. 1890) oraz art. 176 pkt 1 i art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2015 r., poz. 332, poz. 1045, 1199, poz.1830) uchwała się, co następuje:

§ 1. Uchwała się Program Wspierania Rodziny Gminy Miejskiej Hajnówka na lata 2016 - 2018, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Hajnówka.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady

Jakub Ostapczuk

Załącznik
do uchwały Nr XII/98/16
Rady Miasta Hajnówka
z dnia 10 lutego 2016 r.

**Program Wspierania Rodziny Gminy Miejskiej Hajnówka
na lata 2016-2018**

I. Wprowadzenie.

Rodzina jest podstawową komórką społeczną i naturalnym środowiskiem dziecka, w którym zaspokajane są jego naturalne potrzeby. W rodzinie dziecko zdobywa pierwsze doświadczenia, doznaje pierwszych odczuć emocjonalnych, przyswaja obowiązujące wzorce i zasady współżycia, a także utożsamia się ze swoim najbliższym otoczeniem, szukając w nim miejsca dla siebie. Stworzenie atmosfery szczęścia, miłości oraz zrozumienia poprzez zaspokajanie potrzeb dziecka jest warunkiem jego prawidłowego rozwoju. Prawidłowo funkcjonująca rodzina jest źródłem poczucia własnej wartości i bezpieczeństwa jej członków.

Nie wszystkie jednak rodziny wypełniają swoje funkcje w prawidłowy sposób. Problemy występujące w rodzinie zakłócają nieraz ich prawidłowe funkcjonowanie, co jest szczególnie groźne dla dziecka, jego rozwoju psychosomatycznego oraz wychowania. Złożoność problemów występujących w rodzinie wymaga niejednokrotnie interdyscyplinarnego podejścia podmiotów działających w sferze wsparcia rodziny w celu ich przezwyciężenia. Różnego rodzaju dysfunkcje : uzależnienia, niepełnosprawność, ubóstwo, przemoc mogą być przyczyną bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, ale też owa bezradność może być przyczyną w/w problemów. W związku z tym należy dążyć do pełnej diagnozy przyczyn kryzysu w rodzinie oraz podejmować kompleksowe działania nakierowane na rozwiązanie zaistniałej sytuacji.

W przypadku wystąpienia problemów w funkcjonowaniu rodziny instytucje i służby zobligowane są do wspierania rodziny, podjęcia na jej rzecz określonych działań oraz zapewnienia dziecku specjalnej ochrony i pomocy. Takie rodziny wymagają wsparcia i monitorowania ze strony pracowników socjalnych, asystentów rodziny, pedagogów szkolnych, policji, kuratorów sądowych a także przedstawicieli innych instytucji i służb działających w sferze wsparcia rodziny, oraz podejmowania działań na rzecz rodziny w oparciu o ustalony plan, celem przywrócenia rodzinie zdolności prawidłowego funkcjonowania w społeczeństwie.

Bardzo ważną funkcję w systemie wspierania rodzin odgrywają asystenci rodziny, których rola rozpoczyna się już na etapie profilaktyki i polega na aktywnym i całościowym wspieraniu rodzin dysfunkcyjnych lub zagrożonych różnymi dysfunkcjami w prawidłowym wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej wobec dzieci. Celem pracy asystenta rodziny jest osiągnięcie przez rodzinę podstawowego poziomu stabilności życiowej oraz niedopuszczenie do oddzielenia dzieci od rodziny. W przypadku braku możliwości zapewnienia przez rodzinę opieki i wychowania dziecka – powiat organizuje takiemu dziecku pobyt w pieczy zastępczej. Gmina natomiast ponosi częściowe wydatki związane z pobytem dziecka w pieczy zastępczej.

Z dniem 01 stycznia 2012 r. weszła w życie ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2015 r., poz. 332). Zgodnie z w/w ustawą do zadań własnych gminy należy m.in.: 1. opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny, 2. tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny, 3. tworzenie i rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo -wychowawczych poprzez: 1) zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa, 2) organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających, 3) prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci.

Wsparcie udzielane przez gminę rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej może przybierać formę pracy z rodziną lub pomocy w opiece i wychowaniu dziecka. Możliwe jest także zastosowanie obu form jednocześnie. Rodzina może otrzymać wsparcie przez działania: instytucji i podmiotów działających na rzecz dziecka i rodziny, placówek wsparcia dziennego oraz rodzin wspierających. Wspieranie rodziny prowadzone jest za jej zgodą i z jej aktywnym udziałem, z uwzględnieniem zasobów własnych oraz źródeł wsparcia zewnętrznego.

Zgodnie z w/w ustawą jednostkami organizacyjnymi wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej są jednostki organizacyjne samorządu terytorialnego wykonujące zadania w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, placówki wsparcia dziennego, organizatorzy rodzinnej pieczy zastępczej, placówki opiekuńczo-wychowawcze, regionalne placówki opiekuńczo-terapeutyczne, interwencyjne ośrodki preadopcyjne, ośrodki adopcyjne oraz podmioty, którym zlecono realizację zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej.

Obowiązek wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, jednostki samorządu terytorialnego realizują w szczególności we współpracy ze środowiskiem lokalnym, sądami i ich organami pomocniczymi, Policją, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi a także kościołami i związkami wyznaniowymi oraz organizacjami społecznymi.

Program Wspierania Rodziny Gminy Miejskiej Hajnówka na lata 2016-2018 jest kontynuacją działań podjętych w ramach realizacji Programu Wsparcia Rodziny w Gminie Miejskiej Hajnówka na lata 2012-2015. W miarę potrzeb i sytuacji społecznej zadania Programu mogą ulegać zmianom i udoskonaleniom.

Program Wspierania Rodziny Gminy Miejskiej Hajnówka na lata 2016-2018 jest spójny ze Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Miejskiej Hajnówka na lata 2013 -2021.

Podstawę programu stanowi interdyscyplinarne podejście, zgodnie z którym wszelkie działania na rzecz rodziny powinny być planowane i wdrażane przez specjalistów z różnych dziedzin, będących przedstawicielami różnych instytucji i organizacji.

II. Diagnoza w zakresie dysfunkcjonalności rodzin w zakresie pełnienia funkcji opiekuńczo-wychowawczej.

Diagnoza lokalna dotycząca dysfunkcjonalności rodzin w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczej została dokonana w oparciu o dane Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Hajnówce.

Tabela. 1. Powody korzystania z pomocy społecznej.

L.p.	Wyszczególnienie	2012 r.	2013 r.	2014 r.	2015 r.
1.	Ogólna liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej w tym:	1209	1257	1138	1102
2.	Rodziny z dziećmi	357	348	352	266
3.	Korzystających ze względu na ubóstwo	945	990	948	931
4.	Korzystających ze względu na bezrobocie	633	657	630	581
5.	Rodziny bezradne w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	180	177	145	132
6.	Rodziny niepełne, bezradne w sprawach opiekuńczo-wychowawczych	118	118	95	88

7.	Rodziny dotknięte niepełnosprawnością	266	290	287	296
8.	Rodziny borykające się z ciężką chorobą	134	177	173	179
9.	Ochrona macierzyństwa	106	120	118	115
10.	Wielodzietność rodzin	22	20	18	16
11.	Alkoholizm	26	21	25	25
12.	Narkomania	2	1	0	1
13.	Przemoc w rodzinie	2	1	3	4

Tabela. 2. Zestawienie liczby rodzin korzystających z pomocy społecznej oraz objętych procedurą „Niebieskie Karty”, w których zdiagnozowano trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej.

Rok	Liczba wszystkich rodzin objętych pomocą społeczną	Liczba wszystkich rodzin z dziećmi objętych opieką ośrodka pomocy społecznej w roku	Liczba wszystkich rodzin z dziećmi objętych opieką ośrodka pomocy społecznej w w roku, w której zidentyfikowano trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej	Liczba rodzin którymi ośrodek pomocy społecznej zajmował się w roku na podstawie Niebieskich Kart	Liczba rodzin z dziećmi, którymi ośrodek pomocy społecznej zajmował się w roku na podstawie Niebieskich Kart	Liczba rodzin z dziećmi, którymi ośrodek pomocy społecznej zajmował się w roku na podstawie Niebieskich Kart, w której zidentyfikowano trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej
2012	1209	357	180	57	21	6
2013	1257	348	177	51	19	2
2014	1138	352	145	48	16	4
2015	1102	266	132	65	32	4

Z przedstawionych powyżej analiz wynika, że głównymi powodami korzystania z pomocy społecznej są w kolejności: ubóstwo, bezrobocie, niepełnosprawność, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, choroba i inne. Główną przyczyną ubóstwa jest bezrobocie, które niesie za sobą nie tylko niedostatek ale także negatywne skutki w zakresie funkcjonowania rodziny. Prowadzić może do patologii społecznej, nałogów, marginalizacji, obniżenia poziomu potrzeb bytowych, a w konsekwencji generować problemy w prawidłowym wypełnianiu ról społecznych, w tym funkcji opiekuńczo – wychowawczej. Brak specjalistycznego wsparcia dla takich rodzin powoduje potencjalne zagrożenie związane z koniecznością odebrania dzieci ze środowiska naturalnego i umieszczenia go w pieczy zastępczej. Z danych Zespołu Interdyscyplinarnego na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie wynika, że w 2015 r., w 32 rodzinach wychowujących dzieci prowadzono procedurę „Niebieskie Karty”, z czego trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej zidentyfikowano w 4 z tych rodzin.

Tabela. 3. Zestawienie liczby rodzin korzystających ze wsparcia asystentów rodziny oraz umieszczonych w pieczy zastępczej, za które gmina miejska Hajnówka ponosi odpłatność z tytułu pobytu w pieczy zastępczej.

Rok	Liczba rodzin z dziećmi objętych opieką ośrodka pomocy społecznej	Liczba rodzin z dziećmi przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej, objętych opieką ośrodka pomocy społecznej	Liczba rodzin objętych wsparciem asystentów rodziny	Liczba dzieci w rodzinach objętych wsparciem asystentów rodziny	Liczba rodzin w stosunku do których asystent wnioskuje do sądu o odebranie dzieci	Liczba dzieci za które gmina miejska Hajnówka ponosi wydatki z tytułu pobytu w pieczy zastępczej
2012	357	180	22	57	0	4
2013	348	177	25	61	0	14
2014	352	145	25	61	0	15
2015	266	132	33	87	0	22

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Hajnówce współfinansował koszty pobytu dziecka w pieczy zastępczej w łącznej kwocie - odpowiednio w 2012 r. - 6.670,00 zł., w 2013 r. - 37.559,14 zł., w 2014 r. - 81.618,59 zł. oraz w 2015 r. - 140.634,23 zł.

Z danych Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wynika, że liczba wniosków o skierowanie na leczenie odwykowe wynosiła odpowiednio: w 2012 r. - 38, w 2013 r. - 31, w 2014 r. - 29, w 2015 r. - 31. Do Sądu skierowano wnioski o wszczęcie postępowania w sprawie nałożenia obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu w ilości: w 2012 r. - 5, w 2013 r. - 20, w 2014 r. - 11, w 2015 r. - 7.

Świetlica Socjoterapeutyczna funkcjonująca przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Hajnówce dysponuje 20 miejscami dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych. Tyleż samo dzieci korzystało ze wsparcia placówki w trakcie kolejnych lat.

III. Realizacja Programu w oparciu o akty prawne.

Program będzie realizowany w oparciu o następujące akty prawne:

- 1) ustawę z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2015 r., poz. 1515 ze zm.),
- 2) ustawę z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2015 r., poz. 332 ze zm.),
- 3) ustawę z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2015 r., poz. 163 ze zm.),
- 4) ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 r., poz. 1390),
- 5) ustawę z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2015 r., poz 1286),

- 6) ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2012 r., poz. 124 ze zm.),
- 7) ustawę z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2015 r., poz. 114 ze zm.),
- 8) ustawę z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2015 r., poz. 859 ze zm.),
- 9) ustawę z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (Dz. U. z 2014 r., poz. 1118 ze zm.),
- 10) ustawę z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (Dz. U. z 2014 r., poz.1863),
- 11) ustawę z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2015 r., poz. 2156),
- 12) uchwałę Nr XXIX/221/13 Rady Miasta Hajnówka z dnia 25 września 2013 r. w sprawie Programu działań wspierających rodziny wielodzietne zamieszkałe i zameldowane na terenie miasta Hajnówka (Dz. Urz. Woj. Podlaskiego poz. 3551 z dnia 2 października 2013 r.),
- 13) uchwałę Nr XXXII/245/13 Rady Miasta Hajnówka z dnia 30 grudnia 2013 r. w sprawie przyjęcia Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Miejskiej Hajnówka na lata 2013-2021.

IV. Założenia Programu.

1. Diagnoza i analiza sytuacji rodzin oraz przyczyn konfliktów w rodzinie.
2. Promowanie wartości rodzinnych, wzmocnienie roli i funkcji rodziny oraz podniesienie świadomości społecznej w przedmiocie planowania i funkcjonowania rodziny.
3. Zapobieganie sytuacjom kryzysowym oraz rozwiązywanie już istniejących sytuacji kryzysowych poprzez podejmowanie działań interdyscyplinarnych na rzecz rodziny.
4. Zaspokojenie podstawowych potrzeb socjalno – bytowych rodzin.
5. Wspieranie rodzin dysfunkcyjnych w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej m.in. poprzez pracę z rodziną, pomoc w opiece i wychowaniu dziecka.
6. Przeciwdziałanie marginalizacji i degradacji społecznej rodzin.
7. Podejmowanie działań na rzecz reintegracji rodziny i powrotu dziecka do rodziny biologicznej.

V. Cel główny.

Stworzenie spójnego systemu wspierania rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo -wychowawczej na terenie gminy miejskiej Hajnówka.

VI. Cele szczegółowe.

1. Prowadzenie działalności profilaktycznej mającej na celu promowanie wartości rodzinnych, wzmacnianie roli i funkcji rodziny oraz podniesienie świadomości w zakresie planowania i funkcjonowania rodziny.
2. Budowanie bezpieczeństwa socjalnego rodzin.
3. Wspieranie rodziny w wypełnianiu funkcji opiekuńczo -wychowawczej.
4. Podejmowanie działań interdyscyplinarnych na rzecz rodziny.
5. Podejmowanie działań na rzecz reintegracji rodziny i powrotu dziecka do rodziny biologicznej.

VII. Odbiorcy programu.

1. Rodziny z terenu miasta Hajnówka wychowujące dzieci; w szczególności rodziny mające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczej, rodziny dysfunkcyjne, rodziny zagrożone umieszczeniem dzieci w pieczy zastępczej lub których dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej.
2. Podmioty i instytucje działające na rzecz rodziny.

VIII. Zasoby Gminy Miejskiej Hajnówka – realizatorzy i partnerzy Programu.

1. Zasoby ludzkie – specjaliści z różnych dziedzin.
2. Zasoby instytucjonalne – instytucje i organizacje zajmujące się działaniami na rzecz wspierania rodziny i rozwiązywania problemów rodziny:
 - 1) Urząd Miasta Hajnówka,
 - 2) Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Hajnówce,
 - 3) Świetlica Socjoterapeutyczna przy MOPS w Hajnówce,
 - 4) Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
 - 5) Zespół Interdyscyplinarny na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
 - 6) Placówki oświatowo-wychowawcze,
 - 7) Hajnowski Dom Kultury,
 - 8) Ośrodek Sportu i Rekreacji,
 - 9) Park Wodny w Hajnówce,
 - 10) Powiatowa Komenda Policji,
 - 11) Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna,
 - 12) Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie,
 - 13) Zakłady Opieki Zdrowotnej,
 - 14) Organizacje pozarządowe,
 - 15) Parafie i związki wyznaniowe,
 - 16) Organizacje i kluby sportowe.

IX. Realizacja celów Programu.

Cel 1. Prowadzenie działalności profilaktycznej mającej na celu promowanie wartości rodzinnych, wzmacnianie roli i funkcji rodziny oraz podniesienie świadomości w zakresie planowania i funkcjonowania rodziny.

1. Kierunki działań:
 - 1) Prowadzenie kampanii medialnych (ulotki, plakaty, imprezy, festyny) na rzecz promowania wartości rodzinnych oraz integracji rodzinnej, pozytywnych wzorców funkcjonowania rodziny, umacniania roli rodziny i przeciwdziałania powstawaniu dysfunkcji.
 - 2) Realizowanie przez placówki oświatowe programów profilaktycznych wspierających wychowanie dzieci i młodzieży oraz programów edukacyjno-wychowawczych przeciwdziałających patologiom społecznym.
 - 3) Wspieranie programów prozdrowotnych.
 - 4) Opracowywanie i realizacja programów profilaktycznych w zakresie zapobiegania problemom społecznym.
 - 5) Upowszechnianie informacji o podmiotach świadczących pomoc dziecku i rodzinie.
2. Podmioty realizujące zadanie:
 - 1) Urząd Miasta Hajnówka,
 - 2) Miejska Komisja Rozwiązywana Problemów Alkoholowych,
 - 3) Placówki oświatowo – wychowawcze,
 - 4) Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Hajnówce,
 - 5) Świetlica Socjoterapeutyczna przy MOPS w Hajnówce,
 - 6) Komenda Powiatowa Policji,
 - 7) Zespół Interdyscyplinarny na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
 - 8) Zakłady Opieki Zdrowotnej,
 - 9) Parafie i związki wyznaniowe,

3. Termin realizacji zadań : lata 2016-2018.

Cel 2. Budowanie bezpieczeństwa socjalnego rodzin.

1. Działania:

- 1) Systematyczna diagnoza rodzin objętych pomocą Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej oraz diagnoza środowiska lokalnego we współpracy z innymi podmiotami i instytucjami działającymi na rzecz rodziny (pracownicy socjalni, pedagodzy, pielęgniarki środowiskowe i inni).
- 2) Zapewnienie pomocy materialnej i rzeczowej rodzinom wymagającym wsparcia.
- 3) Zapewnienie dzieciom z ubogich rodzin posiłku w szkole.
- 4) Praca z rodziną poprzez prowadzenie pracy socjalnej.
- 5) Organizowanie czasu wolnego w trakcie ferii zimowych i w okresie wakacji dzieciom z rodzin wymagających wsparcia.
- 6) Monitorowanie sytuacji dzieci w rodzinach dysfunkcyjnych.
- 7) Umożliwienie rodzinom wielodzietnym korzystania z ulg na terenie miasta Hajnówka – kontynuacja realizacji programu: Karta Dużej Rodziny Hajnowskiej oraz Karta Dużej Rodziny (program ogólnopolski).
- 8) Dążenie do utworzenia na terenie gminy miejskiej Hajnówka mieszkań chronionych.

2. Podmioty realizujące zadanie:

- 1) Urząd Miasta Hajnówka,
- 2) Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Hajnówce,
- 3) Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- 4) Placówki oświatowo-wychowawcze,
- 5) Zakłady Opieki Zdrowotnej,
- 6) Powiatowa Komenda Policji,
- 7) Organizacje pozarządowe,
- 8) Parafie i związki wyznaniowe,

3. Termin realizacji zadań : lata 2016-2018.

Cel 3. Wspieranie rodziny w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej.

1. Działania:

- 1) Pomoc rodzinom w formie pracy z asystentem rodziny oraz we współpracy z pracownikiem socjalnym.
- 2) Pomoc rodzinom w opiece i wychowaniu dziecka przez rodziny wspierające (w razie potrzeby).
- 3) Pomoc rodzinom w opiece i wychowaniu dziecka przez pomoc placówek wsparcia dziennego.
- 4) Pomoc rodzinom w organizacji czasu wolnego dzieciom przez świetlice szkolne, świetlice parafialne, instytucje kultury, jednostki organizacyjne gminy miejskiej Hajnówka działające w sferze sportu oraz inne organizacje i kluby sportowe
- 5) Wyrównywanie szans edukacyjnych poprzez organizację zajęć pozalekcyjnych, wyrównawczych.
- 6) Wsparcie psychologiczne i pedagogiczne dla dzieci i rodziców.
- 7) Realizacja programów socjoterapeutycznych.
- 8) Tworzenie warunków do zawiązywania grup wsparcia dla małych i samotnych matek.
- 9) Prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka i rodziny po zakończeniu współpracy z

asystentem rodziny.

10) Tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny.

2. Podmioty realizujące zadanie:
 - 1) Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Hajnówce,
 - 2) Świetlica Socjoterapeutyczna przy MOPS w Hajnówce,
 - 3) Placówki oświatowo – wychowawcze,
 - 4) Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna,
 - 5) Hajnowski Dom Kultury,
 - 6) Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji,
 - 7) Park Wodny,
 - 8) inne organizacje i kluby sportowe.
3. Termin realizacji zadań : lata 2016-2018.

Cel 4. Podejmowanie działań interdyscyplinarnych na rzecz rodziny.

1. Działania:
 - 1) Współpraca z podmiotami i instytucjami działającymi na rzecz rodziny.
 - 2) Pomoc rodzinom dotkniętym uzależnieniami.
 - 3) Pomoc rodzinom dotkniętym zjawiskiem przemocy.
 - 4) Zapewnienie rodzinom fachowego wsparcia: np. pracownik socjalny, asystent rodziny, pedagog, psycholog, prawnik, mediator rodzinny, terapeuta rodzinny itp.
 - 5) Wielokierunkowe wsparcie rodzin dotkniętych różnymi dysfunkcjami np. niepełnosprawność, bezrobocie, problemy opiekuńczo-wychowawcze, uzależnienia, ubóstwo, przemoc w rodzinie, choroba i inne.
 - 6) Współpraca z kuratorami sądowymi.
2. Podmioty realizujące zadanie:
 - 1) Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Hajnówce,
 - 2) Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
 - 3) Zespół Interdyscyplinarny na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
 - 4) Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie,
 - 5) Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna,
 - 6) Placówki oświatowo-wychowawcze,
 - 7) Komenda Powiatowa Policji,
 - 8) Kuratorzy sądowi,
 - 9) Zakłady Opieki Zdrowotnej,
 - 10) Organizacje pozarządowe,
 - 11) Parafie i związki wyznaniowe.
3. Termin realizacji zadań: lata 2016 – 2018.

Cel 5 . Podejmowanie działań na rzecz reintegracji rodziny i powrotu dziecka do rodziny biologicznej.

1. Działania:
 - 1) Współfinansowanie przez gminę pobytu dziecka w pieczy zastępczej.
 - 2) Współpraca asystentów rodziny z koordynatorem oraz organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej.
 - 3) Udział asystentów rodziny w zespołach ds. okresowej oceny dziecka.
 - 4) Interdyscyplinarne działania uwzględniające przyczyny umieszczenia dziecka w

rodzinie zastępczej.

2. Podmioty realizujące zadanie:
 - 1) Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Hajnówce,
 - 2) Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
 - 3) Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie,
 - 4) Zespół Interdyscyplinarny na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
 - 5) Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna,
 - 6) Kuratorzy sądowi.
3. Termin realizacji zadań: lata 2016-2018.

X. Finansowanie Programu.

Program będzie finansowany ze środków budżetu Gminy Miejskiej Hajnówka, dotacji oraz ze środków pozabudżetowych pozyskanych z innych źródeł.

XI. Monitorowanie Programu.

1. Monitorowanie Programu odbywać się będzie w oparciu o dane pozyskane od podmiotów zaangażowanych w jego realizację. Podstawowymi wskaźnikami służącymi ewaluacji Programu są:
 - 1) Liczba Programów w zakresie wspierania rodziny i rozwiązywania problemów społecznych oraz kampanii promujących wartości rodzinne.
 - 2) Liczba rodzin objętych wsparciem Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej z wyszczególnieniem powodów przyznania pomocy; w tym liczba rodzin w których zdiagnozowano trudności opiekuńczo-wychowawcze.
 - 3) Liczba rodzin oraz liczba rodzin z dziećmi, którymi zajmowano się na podstawie procedury Niebieska Karta; w tym liczba rodzin z dziećmi w których zidentyfikowano problemy opiekuńczo-wychowawcze.
 - 4) Liczba asystentów rodziny oraz liczba rodzin pozostających pod opieką asystentów.
 - 5) Liczba rodzin wspierających.
 - 6) Liczba rodzin korzystających z Karty Dużej Rodziny Hajnowskiej
 - 7) Liczba rodzin korzystających z Karty Dużej Rodziny (ogólnopolskiej).
 - 8) Liczba dzieci uczęszczających do Świetlicy Socjoterapeutycznej; w tym liczba dzieci spośród rodzin objętych opieką asystenta rodziny.
 - 9) Liczba osób skierowanych na leczenie odwykowe oraz liczba osób wobec których sąd nałożył obowiązek poddania się leczeniu odwykowemu; w tym spośród rodzin objętych opieką asystenta rodziny.
 - 10) Rodzaje specjalistycznego wsparcia udzielane rodzinom i dzieciom na terenie miasta Hajnówka.
 - 11) Liczba utworzonych mieszkań chronionych.
 - 12) Liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej oraz kwota wydatków ponoszonych na utrzymanie dzieci w pieczy zastępczej ponoszonych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej.
 - 13) Liczba dzieci, które powróciły do rodziny biologicznej – spośród rodzin objętych opieką Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Hajnówce.
2. Program będzie ewaluowany poprzez systematyczną sprawozdawczość Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Hajnówce.

XII. Sprawozdawczość.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Hajnówce co roku przedłoży Radzie Miasta sprawozdanie z realizacji Programu w informacji sprawozdawczej za miniony rok.